

Consultatie Fiscale Verzamelwet 2026

Aanleiding

Kompas Zuidlaren is een van de oudste financieel zorgverleners in Nederland. Sinds de inwerkingtreding van de wet beschermingsbewind in 1982 voeren wij deze wet uit voor mensen die als gevolg van lichamelijke of geestelijke omstandigheden de eigen financiën niet meer behoorlijk waar kunnen nemen.

Graag wil ik van de gelegenheid gebruik maken om ook mijn visie te geven op de voorgenomen wijzigingen van de Wet op de omzetbelasting 1968, waarbij ik mij enkel wens te beperken tot een reactie op het onderdeel om tot een Btw-vrijstelling te komen voor beschermingsbewind en schuldhulpverlening. Als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad van 14 april 2023 is de grondslag van al dan niet winst-beogende organisaties niet meer bepalend om te oordelen of de organisatie omzetbelasting in rekening dient te brengen en daarmee ook dient af te dragen. Het criterium ziet in de situatie van schuldhulpverlening en beschermingsbewind enkel nog toe of er sprake is van levering van diensten die sociaal of cultureel van aard zijn.

Nu de Hoge Raad heeft bepaald dat beide vormen van dienstverlening, inclusief curatele, behoren tot de Btw-vrijgestelde diensten, ligt het in de lijn der verwachting en overeenkomstig een eenduidig en stabiel overheidsbeleid dat deze uitspraak middels wetgeving wordt verankerd.

Gevolgen

Allereerst wil ik opmerken verheugd te zijn om te mogen lezen dat de wetgever in navolging van de Hoge Raad bewindvoering en schuldhulpverlening als diensten van sociale aard erkent. In tegenstelling tot wat er hoofdzakelijk in de media wordt gebracht, namelijk dat er sprake is van een perverse prikkel voor bewindvoerders om zoveel mogelijk cliënten "onder bewind te houden" en er enkel een commerciële doelstelling aan de dienstverlening wordt toegekend, ziet de wetgever met ons dat er sprake is van een dienstverlening van sociale aard.

Door de Btw-vrijstelling ontstaat er voorts een level playing field waarbij alle organisatie in deze branche tegen dezelfde financiële voorwaarden actief zijn. Dit voorkomt dat een besluit om te kiezen voor een bepaalde dienstverlener niet meer louter financieel gedreven hoeft te zijn. Er ontstaat daardoor mogelijk een meer kwalitatief genomen beslissing, wat zeker effect zal hebben op de algehele kwaliteit van de branche.

Het vrijstellen van de diensten bewindvoering en schuldhulpverlening leidt uiteraard tot lagere kosten voor de (particuliere en niet Btw-plichtige) betaler. Dat is een positief gevolg en dit zou ieder minder positief effect teniet kunnen doen. Echter er zijn een aantal aandachtspunten welke de wetgever zou kunnen meenemen in haar overwegingen om het voorgenomen besluit nog enigszins aan te passen.

Allereerst hebben organisaties die op dit moment nog Btw-plichtig zijn de organisatie zodanig ingericht dat de aftrek van Btw op inkoop van diensten en goederen opgenomen is in de exploitatie. In deze branche kan de hoogte van de beloning niet bepaald worden door de zelfstandig ondernemer. Deze wordt vastgesteld door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid bij Algemene Maatregel van Bestuur. In eerdere reacties is door mensen en organisaties aangegeven dat de huidige beloning amper toereikend is om de dienstverlening kostendekkend te kunnen aanbieden. Er dient derhalve voor alle aanbiedende organisaties een compensatie van dit verlies van investeringskapitaal te komen. Of de wetgever kan bepalen dat de dienstverlening niet wordt vrijgesteld van Btw, maar dat het zogenaamde 0-tarief van toepassing wordt verklaard.

Een extra overweging om het 0-tarief te hanteren is gelegen in het feit dat er een beter investeringsklimaat zal ontstaan in een branche die nog niet tot volle wasdom is gekomen. De branche van financieel zorgverleners dient nog veel verder ontwikkeld te worden. Door het investeringsklimaat van deze branche met 21% te verslechteren, zullen organisaties niet in staat zijn om ontwikkelingen in gang te zetten die juist in een fase van groei naar volwassenheid noodzakelijk zijn. De wetgever wil vanuit andere departementen juist dat de branche zich ten

goede maatschappelijk ontwikkeld. Bied de branche hiertoe de investeringsmogelijkheden door het 0-tarief toe te passen in plaats van de beoogde vrijstelling.

Tenslotte is in de Fiscale Verzamelwet 2026 mentorschap niet opgenomen als sociale dienst, waardoor deze vrijgesteld zou moeten worden van omzetbelasting. Het achterwege laten van deze dienst zal ertoe leiden dat de wet bij inwerkingtreding al achterhaald is. De werkzaamheden van een curator zijn vergelijkbaar met de werkzaamheden van een bewindvoerder en mentor tezamen. Wanneer de wetgever bepaalt dat twee van de drie diensten tot deze categorie behoren, doet ze er goed aan ook de derde dienstverleningsvorm (mentorschap) toe te voegen aan de lijst van diensten van sociale of culturele aard.

Aanbevelingen

Gebruik de Fiscale Verzamelwet 2026 om een voor alle betrokken partijen een level playing field te realiseren door een tarief geldend te maken voor de gehele branche.

Stel de diensten niet vrij van Btw, maar maak het 0-tarief van toepassing, zodat er een investeringsklimaat ontstaat voor de noodzakelijke innovatie.

Houd bij de inwerkingtreding rekening met compensatie van de beloning door het gemis als gevolg van het wegvallen van de vooraftrek, tenzij de wetgever natuurlijk het 0-tarief van toepassing verklaart.

Voeg ter voorkoming van nodeloze procedures ook mentorschap toe aan de lijst van diensten van sociale en culturele aard.

Zuidlaren, 16 augustus 2024

Marcel Kooi MBA
Directeur Kompas Zuidlaren